

ПОЛОЖЕННЯ

про діяльність кафедр української мови і літератури, лабораторної діагностики, біології та хімії Миколаївського національного університету імені В.О.Сухомлинського на засадах автономії

1. Загальні положення

1.1. Кафедри української мови і літератури, лабораторної діагностики, біології та хімії (далі Кафедра) – це базові структурні підрозділи університету, які самостійно проводять освітню, наукову, методичну та організаційну діяльність за спеціальностями 014 СО (Українська мова і література), 035 Філологія (Українська мова і література), 091 Біологія (Лабораторна діагностика) ступенів бакалавр та магістр, 014 СО (Біологія та здоров'я людини) за першим (бакалаврським) і другим (магістерським) рівнем вищої освіти; 014 СО (Хімія) ступеня бакалавра.

1.2. Кафедри української мови і літератури, лабораторної діагностики, біології та хімії не входять до складу будь-якого факультету й діють автономно, підпорядковуючись безпосередньо проректору з науково-педагогічної роботи. Кафедри у своїй діяльності керуються нормативними документами органів управління освітою, Статутом університету, рішеннями вченої ради університету, наказами ректора університету, розпорядженнями проректорів, Положенням (загальним) про кафедру та розробленим на його основі цим Положенням про свій підрозділ, а також діючими навчальними планами та програмами. Кошторис кожної спеціальності та штатний розпис кафедри погоджується з проректором та затверджується ректором університету.

1.3. Керівник кафедри забезпечує повний обсяг організаційної, навчальної, наукової та методичної роботи з реалізації освітнього процесу, перебираючи на себе основні функції деканату (ведення документації за номенклатурою), забезпечує виконання навчальних планів та програм

навчальних дисциплін (за самостійно складеним розкладом), здійснює контроль за якістю викладання навчальних дисциплін, навчально-методичною та науковою діяльністю викладачів.

2. Основні напрями та завдання діяльності кафедр

2.1. Основними напрямками діяльності кафедр є:

- навчальна робота;
- методична робота;
- науково-інноваційна робота;
- організаційна робота;
- виховна робота;
- міжнародна діяльність.

2.2. Основні завдання кафедр:

у навчальній роботі:

- організація та проведення освітнього процесу за певними формами навчання (денна, заочна), формами організації освітнього процесу (навчальні заняття за розкладом, самостійна робота за графіком, практична підготовка за програмами, контрольні заходи за графіком навчального процесу) та видами навчальних занять (лекції, практичні та лабораторні заняття, комп'ютерні практикуми, семінарські та індивідуальні заняття, консультації) з навчальних дисциплін кафедр відповідно до навчальних планів спеціальностей 014 Середня освіта (Українська мова і література), 035 Філологія (Українська мова і література), 091 Біологія (Лабораторна діагностика) ступенів бакалавр та магістр, 014 СО (Біологія та здоров'я людини) за першим (бакалаврським) і другим (магістерським) рівнем вищої освіти; 014 СО (Хімія) ступеня бакалавра та програм навчальних дисциплін;
- проведення потокових лекційних занять із загальнонаукових дисциплін;
- забезпечення високої якості освітнього процесу відповідно до стандартів вищої освіти та нормативних документів;

- удосконалення змісту навчання з урахуванням сучасних досягнень науки, техніки, технології та виробництва;
- запровадження ефективних методів та сучасних інформаційних засобів навчання;
- удосконалення діагностики якості освіти й атестації студентів;
- організація та проведення практик і дипломного проектування;
- організація та проведення підсумкової атестації випускників, забезпечення ефективної роботи атестаційних комісій;

у методичній роботі:

- розроблення структурно-логічних схем, навчальних і робочих навчальних планів за спеціальностями 014 Середня освіта (Українська мова і література), 035 Філологія (Українська мова і література); 091 Біологія (Лабораторна діагностика) ступенів бакалавр та магістр; 014 СО (Біологія та здоров'я людини) за першим (бакалаврським) і другим (магістерським) рівнем вищої освіти; 014 Середня освіта (Хімія) ступеня бакалавра;
- розроблення навчальних і робочих програм навчальних дисциплін кафедр, наскрізних програм та програм практик;
- розроблення тематики курсового й дипломного проектування;
- створення і видання підручників, навчальних посібників, методичних розробок, рекомендацій, вказівок, курсового й дипломного проектування, іншої навчальної літератури, засобів навчання та навчального обладнання за профілем кафедри;
- розроблення засобів діагностики студентів (тестові завдання, питання контрольних робіт, екзаменаційні білети тощо) та рейтингових систем оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти;
- розроблення і впровадження у навчальний процес інноваційних технологій та програмного забезпечення;
- рецензування та експертиза навчально-методичних матеріалів;

- розроблення тимчасових стандартів вищої освіти за спеціальностями кафедр;
- підвищення педагогічної кваліфікації та професійної майстерності викладачів;
- забезпечення акредитації спеціальності 035 Філологія (Українська мова і література) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти; СО (Хімія) за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти; СО «Біологія та здоров'я людини» за першим (бакалаврським) і другим (магістерським) рівнем вищої освіти;

у науковій, науково-технічній та інноваційній роботі:

- виконання наукових досліджень за Планом (тематичним) наукової, науково-технічної та інноваційної роботи університету на 2018 та 2019 рр., звітування про результати наукової роботи двічі (червень, грудень) на рік;
- забезпечення виконання планових показників наукової діяльності (за переліком);
- організація маркетингу та просування на ринки результатів виконання НДР (висунення матеріалів робіт на Державну премію України в галузі науки і техніки; впровадження результатів розробок у промислове виробництво та освітній процес; експериментальна перевірка наукових розробок; підготовка охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності, підготовка до продажу ліцензій тощо);
- підготовка публікацій монографій, словників, довідників, стандартів, наукових журналів, статей у фахових виданнях України та, особливо, наукометричних базах Scopus, Web of Science, електронних публікацій; здійснення наукової експертизи та рецензування НДР, авторефератів, дисертацій, наукових видань, статей тощо, опонування дисертацій;

- організація та проведення наукових семінарів, конференцій, участь у виставках освітньо-наукових досягнень (усіх рівнів);
- підготовка заявок (запитів) на виконання науково-педагогічними працівниками наукових тем за програмами МОН України та ЄС (Еразмус+, Горизонт-2020), іншими грантовими програмами;
- забезпечення пріоритету міжнародного стажування науково-педагогічних працівників та студентів;
- залучення студентів до наукової роботи (керівництво студентами, які беруть участь у виконанні НДР, роботі студентських наукових гуртків, конструкторських бюро, наукових конференцій, семінарів; підготовка студентів до участі в міжнародних та всеукраїнських олімпіадах і конкурсах наукових робіт);
- організація навчально-наукової роботи науково-педагогічних працівників зі студентами через веб-сторінку кафедри;
- участь співробітників кафедри в роботі експертних рад, комісій, робочих груп тощо МОН України, спеціалізованих вчених радах із захисту дисертацій, вченій раді університету;
- визначення рейтингу науково-педагогічних працівників кафедри за результатами наукової та науково-методичної роботи, врахування його під час вирішення кадрових питань;

в організаційно-виховній роботі:

- здійснення комплексу заходів, спрямованих на виховання високорозвиненої особистості в дусі українського патріотизму та поваги до Конституції України в умовах розвитку української державності;
- призначення та організація роботи кураторів академічних груп;
- проведення заходів із дотримання студентами законодавства України, морально-етичних норм поведінки як в університеті, так і за його межами, дбайливого ставлення до майна університету (будівель, приміщень, меблів, обладнання, інвентарю, навчальних видань, приладів та ін.);

- підвищення духовного та культурно-освітнього рівня студентської молоді;

у міжнародній діяльності:

- вивчення міжнародного досвіду підготовки фахівців з вищою освітою за профілем кафедри та його використання в освітньому процесі;
- організація обмінних практик зі спорідненими кафедрами університетів-партнерів;
- інформаційно-рекламна робота з набору на навчання іноземних громадян та забезпечення підготовки фахівців із числа іноземців;
- участь у виконанні науково-технічних робіт на замовлення чи за участі іноземних партнерів;
- участь у виконанні міжнародних проектів, програм;
- сприяння вивченню та використанню науково-педагогічними та науковими працівниками кафедри англійської мови;
- участь у міжнародній інтеграції у сфері підготовки кадрів шляхом реалізації програми «Подвійний диплом»;
- організація, участь у міжнародних конференціях, семінарах, конкурсах, виставках;
- забезпечення надходжень від різних форм зовнішньоекономічної діяльності.

3. Функції кафедри

3.1. Функціями кафедри є такі:

- проведення згідно з діючими навчальними планами усіх видів навчальної роботи з дисциплін, закріплених за кафедрою;
- розробка та систематичне оновлення на основі вимог освітньо-кваліфікаційних характеристик освітньо-професійних програм і робочих навчальних планів, навчально-методичних комплексів із дисциплін, що закріплені за кафедрою;

- поліпшення якості освітнього процесу з використанням світового досвіду, а також залучення провідних учених і фахівців галузі до освітнього процесу;
- здійснення комплексного методичного забезпечення навчальних дисциплін кафедри навчальною, науково-методичною літературою та іншими навчально-методичними матеріалами, серед яких і їх електронні версії;
- проведення наукових досліджень з актуальних напрямів науки, що фінансуються за державними науково-технічними програмами; галузевими програмами МОН України; господарськими угодами; ініціативними науковими програмами; грантами міжнародних організацій тощо;
- обговорення результатів наукових досліджень, підготовка методичних і нормативних матеріалів та безпосередня участь у впровадженні наукових розробок у виробництво та освітній процес;
- надання допомоги молодим викладачам, узагальнення досвіду кращих педагогічних працівників, організація підвищення кваліфікації викладачів в інших закладах вищої освіти, наукових установах та на виробництві;
- організація науково-дослідної роботи студентів; проведення предметних олімпіад і наукових конкурсів;
- участь співробітників кафедри у роботі тимчасових творчих колективів, експертних рад;
- участь у культурно-виховній роботі зі студентами, надання допомоги студентським товариствам у їхній роботі;
- співпраця з іншими установами та організаціями, а також надання методичної допомоги фахівцям підприємств, викладачам технікумів, коледжів, науково-педагогічним працівникам і науковцям інститутів.
- поширення наукових знань, участь у роботі конференцій, нарад, семінарів із проблем вищої освіти та наукової роботи.

4. Організація роботи кафедр

4.1. Робота кафедр організовується та здійснюється відповідно до Законів України «Про освіту» і «Про вищу освіту», Положення про державний заклад вищої освіти, Статуту університету, а також на основі нормативних актів Міністерства освіти і науки України та цього Положення.

4.2. Діяльність кафедр здійснюється на підставі річного плану роботи, що охоплює напрями й завдання, зазначені в п. 2 цього Положення. План роботи кафедри обговорюється та затверджується на її засіданні, затверджується проректором із науково-педагогічної роботи.

4.3. Основні питання діяльності кафедри обговорюються на засіданні кафедри, рішення якої є обов'язковим для виконання її співробітниками.

4.4. Засідання кафедри проводяться не рідше ніж один раз на місяць.

4.5. У засіданні кафедри беруть участь науково-педагогічні та наукові працівники кафедри, проректор, який є куратором підрозділу. Засідання вважається правомочним, якщо на ньому присутні не менше двох третин зазначених працівників, а рішення кафедри приймаються простою більшістю голосів. Засідання кафедри оформлюється протоколом, що підписується завідувачем кафедри (за відсутності завідувача – його заступником) і вченим секретарем кафедри.

5. Документація кафедри

5.1. Перелік документів навчально-організаційного забезпечення:

- положення про кафедру;
- штатний розпис кафедри;
- графіки щорічних відпусток працівників кафедри;
- графіки освітнього процесу за всіма формами навчання;
- графік контролю за самостійною роботою студентів;
- план роботи кафедри;

- дані для розрахунку обсягу навчальної роботи кафедри на поточний рік (від деканатів-замовників навчання);
- розрахунок обсягу навчального навантаження кафедри на поточний рік;
- обсяги навчального навантаження науково-педагогічних працівників кафедри на поточний навчальний рік;
- звіт про виконання навчального навантаження науково-педагогічними працівниками кафедри за попередній навчальний рік;
- індивідуальні плани роботи викладачів;
- графік підвищення кваліфікації викладачів;
- плани видання монографій, навчально-методичної літератури, наукових та науково-методичних статей на 2018-2019 н. р. ;
- розклад занять викладачів;
- розклад контролю за виконанням самостійної роботи студентів із навчальних дисциплін, закріплених за кафедрою;
- графік зайнятості лабораторій кафедри;
- графік консультацій викладачів;
- протоколи засідань кафедри;
- звіт кафедри про роботу за минулий навчальний рік;
- курсові проекти (роботи), дипломні проекти (роботи) та фахові інноваційні проекти (за їхньої наявності) відповідно до «Інструкції з обліку та зберігання дипломних (курскових) проектів (робіт) в університеті»).

5.2. Навчально-методична документація:

- навчальні та робочі навчальні програми дисциплін кафедри;
- інструктивно-методичні матеріали до семінарських, практичних, лабораторних занять, комп'ютерного практикуму та самостійної роботи студентів із навчальних дисциплін;
- індивідуальні семестрові завдання з навчальних дисциплін, у тому числі тематика курсових проектів і робіт;

- комплект контрольних завдань із навчальних дисциплін для перевірки рівня засвоєння студентами окремих модулів навчального матеріалу та критерії оцінки рівня підготовки студентів;
- екзаменаційні білети та/або комплект контрольних завдань для семестрового контролю з навчальних дисциплін;
- навчально-методичні документи з усіх спеціальностей, закріплених за кафедрою;
- методичні вказівки для студентів щодо самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань (курскових і дипломних проєктів, фахових інноваційних проєктів, розрахунково-графічних робіт, рефератів тощо);
- документація з підготовки та виготовлення документів про вищу освіту, студентських квитків;
- інші документи за рішенням кафедри;
- галузевий стандарт вищої освіти відповідної спеціальності (напрямку підготовки), що містить освітньо-кваліфікаційну характеристику, освітньо-професійну програму підготовки, засоби діагностики та їхні варіативні частини;
- навчальні й робочі навчальні плани підготовки фахівців відповідних освітніх ступенів;
- навчальні програми з усіх дисциплін навчальних планів (електронні версії);
- наскрізні програми практик і програми практик;
- програми підсумкових атестацій (за їхньої наявності);
- накази про закріплення за студентами тем дипломних проєктів (робіт)/фахових інноваційних проєктів;
- вимоги до дипломних проєктів (робіт)/фахових інноваційних проєктів випускників відповідних освітніх ступенів.

6. Взаємовідносини з іншими підрозділами

6.1. З іншими кафедрами взаємовідносини здійснюються з метою виявлення та реалізації міждисциплінарних зв'язків, обміну досвідом організації освітнього процесу використання навчально-наукової бази, проведення комплексних наукових досліджень.

6.2. З навчальним та науковим відділами взаємовідносини здійснюються як із керівними органами у зв'язку з підзвітністю їм кафедри за всіма напрямками діяльності.

6.3. З факультетами – з питань організації навчально-виховного процесу за освітньо-професійними програмами та навчальними планами підготовки фахівців спеціальностей 014 Середня освіта (Українська мова і література), 035 Філологія (Українська мова і література), 091 Біологія (Лабораторна діагностика) ступенів бакалавр та магістр, 014 Середня освіта (Хімія) ступеня бакалавра.

6.4. З навчальною, науковою, адміністративно-господарською частинами, навчально-дослідними господарствами та іншими підрозділами університету – у зв'язку з виконанням покладених на колектив кафедри відповідних функцій та необхідністю надання поточної інформації про стан і перспективи її діяльності відповідно до діючого в університеті порядку.

7. Відповідальність завідувачів кафедрами

7.1. Завідувач кафедри одноосібно несе повну відповідальність за результати роботи кафедри за всіма напрямками її діяльності, стан трудової дисципліни співробітників, забезпечення творчої атмосфери в колективі кафедри, стан і раціональне використання навчально-матеріальної бази, підбір і розстановку кадрів, використання фонду оплати праці.

7.2. Завідувач кафедри бере участь у засіданнях вчених рад і ректоратів на дорадчих засадах.

Затверджено вченою радою Миколаївського національного університету імені В.О.Сухомлинського (протокол № ___ від 05.09.2018 р.)